

د ملگرو ملتونو د سرمنشي پيغام د روغتيا د نړيوالي ورځې په مناسبت ۷ اپريل ۲۰۰۸

کله کله د اقليم بدلون په هکله داسې بحث کيږي چې گواکې هغه يوازې په ځمکه باندې اغيز کوي نه په هغو خلکو باندې چې په دغه ځمکه باندې اوسېږي. سر کال د روغتيا نړيواله ورځ يوه موقع ده چې موږ دغه نظر د هغو سترو روغتيايي گواښونو په گوته کولو سره پراخ کړو چې د نړيوالي تودوخې زياتيدلو سره مخامخ کيږي.

د اقليم بدلون د اوبو او خوړو شتون په خطر کې اچوي چې دا دواړه زموږ د تغذيې او روغتيا بنسټيز ټاکونکي دي. دغه بدلون د ډيرو او لا خطرناکو طوفانونو، د تودوخې د څپو، وچکاليو او سيلابونو سبب کيږي، په داسې حال کې چې د هوا کيفيت خرابوي. د دې پايله د انسانانو په رنځونو کې هغه زياتوالی دی، چې د زخمونو، ناروغتيا، خوار ځواکي او مړينې له کبله منځ ته راځي.

موږ دې ته اړيو چې د دغه زياتر له نظر لويديلي حقيقت غږ اوچت کړو او دا ډاډمن وگرځو چې د نړيوال اقليم بدلېدنې د اجندا په مرکز د انسان روغتيا ځای لري.

د دغه بدلون اغيز به تر ټولو زيات په بيوزله او نيسټمنو هيوادونو باندې وي، چې هغوي په دغه نړيواله ستونزه کې تر ټولو وړه برخه لرلي ده.

تر کال ۲۰۲۰ پورې به د يوه ميليون څلورمه برخه افريقايان د اوبو د کمښت له زياتې شوي ستونزې سر مخ شي او په ځينو افريقايي هيوادونو کې داسې اټکلېږي چې د حاصلاتو کچه به نيمایي ته راولويږي.

خوار ځواکي او د اقليم اړونده ساري ناروغی به تر ټولو زياتې مړينې هغو کسانو ته ورپېښې کړي، چې تر ټولو زيانمنېدونکي دي: لکه واره ماشومان، زاره او کمزوري. هغه ښځې چې په نيسټمنی کې ژوند تېروي له طبيعي ناوړينو او د نړيوالي تودوخې له نورو اړونده خطرونو له پېښېدو سره مخامخ کيږي.

موږ بايد د دغو شرايطو په هکله له شکايت کولو څخه زيات څه وکړو. موږ بايد دا تضمين کړو، چې د زيانمن کيدو روغتيا د اقليم په بدلون کې خوندي او محفوظه وي، د دې مانا دا ده چې هڅې وشي خو د زيربې پراختيايي مرامونو ته ورسېږو، د ماشومانو د مړينې له راکمولو څخه بيا د ښځو تر پياوړي کولو پورې، د اقليم د بدلون په وړاندې د نړيوال غبرگون د مرکزي توکي په حيث.

عامه روغتيا له هغو ستونزو سره چې د اقليم بدلون به يې رامنځ ته کړي د معاملي کولو د لس گونه کلونو تجربه لري- او موږ کولای شو چې له دې څخه د پايلو د پاره د وړاندوينې او چټک کولو د بنسټ په حيث کار واخلو.

د اقليم بدلون واقعي دی او موږ ټولو ته گواښ دی. موږ بايد په چټکۍ سره غبرگون وښيو چې اقليم با ثباته کړو. د زريزې پراختيايي مرامونه لاس ته راوړو، او انفرادي عمل وهڅوو. زموږ يو ځايي هڅې کولای شي ټولنيزې او اقتصادي پراختيا د نړۍ د بيوزلو خلکو لپاره بهتره کړي، د هغوي د روغتيا سيستمونه او ژوندون بهتر کړي.

د روغتيا نړيواله ورځ موږ ته چيلنج راکوي چې په يوه ستره هڅه کې ځواکونه سره يو ځای کړو څو چې له اقليمي بدلون سره زموږ د ځمکې او د هغې د ټولو اوسيدونکو په خاطر مبارزه وکړو.